

Bijlagenboek 8.8

MEMO

Kopie aan

X

Van

X

Onderwerp	Documentnummer	Datum
Effect oeverdijk op Natura-2000-gebieden	AMMD-002622 (17.0110351)	2-2-2017

De volgende informatie is afkomstig uit Van Ek & Puts, 2016¹: Natura 2000-gebieden zijn gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Habitatrictlijn en/of Vogelrichtlijn. Het Markermeer is aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (en de Gouwzee tevens in het kader van de Habitatrictlijn). Voor het Markermeer zijn in het dit kader de volgende kernopgaven gedefinieerd:

- 1 Opgave landschappelijke samenhang en interne compleetheid:
  - Behoud en herstel van samenhang tussen slaapplekken en foerageergebieden in het bijzonder voor grasetende watervogels.
  - Herstel van mozaïek van verlandingsstadia van open water tot moerasbos en herstel van gradiënt watertypen.
- 2 Evenwichtig systeem: Nastreven van een meer evenwichtig systeem met goede waterkwaliteit voor waterplanten, vissen en schelpdieren (vooral in kranswierwateren en meren met krabbescheer en fonteinkruiden), mede t.b.v. vogels zoals kleine zwaan, tafeleend, kuifeend en nonnetje.
- 3 Rui- en rustplaatsen: Voldoende open water met ruiplaatsen en rustgebieden voor watervogels zoals fuut, ganzen, slobbeend en kuifeend.
- 4 Moerasranden: Moerasvorming aan de randen van de meren voor land-water interactie, paaigebied vis, noordse woelmuis en voor moerasvogels als roerdomp en grote karekiet.

De oeverdijk sluit aan bij bovenstaande vier kernopgaven. Een groot deel van de oeverdijk draagt bij aan de kernopgaven, maar in het bijzonder het deel afgesloten voor recreatie heeft potentie bij te dragen, omdat hier aanwezige soorten en ontwikkeling niet verstoord zullen worden:

- 1 Ten aanzien van landschappelijke samenhang en interne compleetheid:
  - In de huidige zone zijn de functies van rust- en foerageergebieden gescheiden: rustgebieden liggen buitendijks, foerageergebieden binnendijks. De oeverdijk biedt in de toekomst rustgebieden en foerageergebieden voor vogels. Dit geldt vooral voor het flauwe dijktaalud aan de Markermeerzijde. Aan deze zijde ontstaan graslanden en open arealen waar groepen vogels (zoals eenden en ganzen) zich kunnen verzamelen. Voor weidevogels biedt het terrein een mogelijk rust- en foerageergebied vooral langs de waterkanten, maar dit is beperkt in vergelijking met de mogelijkheden voor grasetende watervogels. Daar waar nu een harde scheiding aanwezig is tussen de rust- en foerageergebieden, worden deze op de oeverdijk meer bij elkaar gebracht, waardoor het sprake is van herstel van de samenhang.
  - In de huidige situatie is er sprake van een harde en steile overgang van land naar water in het Markermeer. Er is geen mozaïek aanwezig van verlandingsstadia, alleen maar land of water. In het tussenwater wordt meer ruimte gegeven aan ondieptes en moeras, waardoor dus een mozaïek van verlandingsstadia zich kan ontwikkelen.
- 2 In het tussenwater wordt voorzien in natuurlijke overgangen tussen land en water, wordt er gestreefd naar heldere en plantenrijk omstandigheden en zal er een natuurlijk

¹ Ek, R. van & Puts, T., 2016. Visie natuurcompensatie MMD. D.d. 22 augustus 2016.

- peilbeheer worden gehanteerd. Dit is gunstig voor waterplanten, vissen en soorten die foerageren op waterplanten en vissen als verschillende soorten vogels.
- 3 Het tussenwater dat tussen de bestaande dijk en oeverdijk komt te liggen, zal in de toekomst zowel als foerageer-, rust en broedgebied dienen voor watervogels zoals eenden, zwanen, ganzen en futen. Visetende watervogels zoals de aalscholver, fuut, visdief en zaagbek zullen in het ondiepe en heldere water jagen op kleine vissen.
  - 4 Aan de randen van het tussenwater worden geleidelijke land-waterovergangen gecreëerd, waardoor moerassen kunnen ontstaan. Hierbij zal het ook gaan om rietmoerassen. Rietkragen vormen potentieel broedgebied voor eenden, ganzen en moerasvogels als de roerdomp en grote karekiet.

Voor Natura 2000-gebieden gelden naast de kernopgaven ook instandhoudingsdoelstellingen. Instandhoudingsdoelstellingen zijn voor specifieke soorten geformuleerd. De instandhoudingsdoelstellingen voor de Vogelrichtlijnsoorten zijn in de huidige situatie voor een aantal soorten niet te bereiken. Hiervoor is versterking en uitbreiding van in ieder geval de volgende systeemcondities nodig:

- 1 Ondiepe zones met helder water, vooral voor ontwikkeling waterplanten
- 2 Gradiënt in slibgehalte, als overgangsgebied van heldere zones naar slibrijk open water
- 3 Ecologische verbindingen voor zowel vismigratie als versterking relatie binnen-buitendijks

Het tussenwater draagt bij aan een verbetering van deze drie systeemcondities:

- 1 Het tussenwater voorziet in een uitbreiding van ondiepe zones met helder water.
- 2 Door de blijvende connectiviteit van het tussenwater met het Markermeer, is er een gradiënt in slibgehalte (van ondiep helder water in het Tussenwater naar slibrijk open water van het Markermeer) aanwezig.
- 3 De connectiviteit wordt gewaarborgd door visveilige en vispasseerbare kunstwerken, zodat vismigratie van binnendijks (tussenwater) naar buitendijks (Markermeer) en andersom mogelijk is. De connectiviteit met de binnendijkse polders blijft gelijk met de huidige situatie.

Indirect draagt het verbeteren van de systeemcondities bij aan de instandhoudingsdoelstellingen. De mate en omvang van de bijdrage is echter niet te bepalen.

Kortom: de oeverdijk draagt indirect bij aan de kernopgaves en instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden.